č. j. 190 ICm 1800/2013 – 117
(sp. zn. 190 ICm 1977/2013)
(sp. zn. 190 ICm 1978/2013)
(sp. zn. MSPH 90 INS 6781/2010)

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Hynkem Zoubkem ve věci žalobce: **a) MAPE DEVELOPMENT a.s.**, IČO: 27251381, se sídlem v Praze 6, Papírenská 63/4, zastoupeného Mgr. Danielem Rejmanem, advokátem se sídlem v Praze 1, U Prašné brány 3, **b) PETRO BULLDING s.r.o.**, IČO: 27730646, se sídlem v Praze 2, Vyšehradská 1349/2, **c) ALEUTA a.s.**, IČO: 27223469, se sídlem v Praze 3, Na Jarově 2424/2, žalobci b) a c) zastoupeni JUDr. Alexandrem Nettem, advokátem se sídlem v Brně, Hlavní 40, proti žalovanému: **JUDr. Ing. Pavel Novák, Ph.D.**, bytem v Praze 7, Komunardů 1091/36, zastoupenému JUDr. Romanem Krmenčíkem, advokátem se sídlem v Pardubicích, tř. Míru 92, **v incidenčním sporu o určení pravosti pohledávky**,

t a k t o :

I. Určuje se, že žalobce a) má za dlužníkem: Advokátní kancelář Veverka & Partneři, s.r.o. v likvidaci, IČO: 28241096, se sídlem v Praze 2, Londýnská 730/59, pohledávku ve výši 5,108.630,14 Kč přihlášenou do insolvenčního řízení vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. MSPH 90 INS 6781/2010 přihláškou pohledávky P 3.

II. Určuje se, že žalobce b) má za dlužníkem: Advokátní kancelář Veverka & Partneři, s.r.o. v likvidaci, IČO: 28241096, se sídlem v Praze 2, Londýnská 730/59, pohledávku ve výši 13,382.966,- Kč přihlášenou do insolvenčního řízení vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. MSPH 90 INS 6781/2010 přihláškou pohledávky P 14.

III. Určuje se, že žalobce c) má za dlužníkem: Advokátní kancelář Veverka & Partneři, s.r.o. v likvidaci, IČO: 28241096, se sídlem v Praze 2, Londýnská 730/59, pohledávku ve výši 15,125.864,- Kč přihlášenou

do insolvenčního řízení vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. MSPH 90 INS 6781/2010 přihláškou pohledávky P 15.

IV. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci a) ve lhůtě 3 dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 33.798,- Kč k rukám advokáta Mgr. Daniela Rejmana.

V. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům b) a c) společně a nerozdílně ve lhůtě 3 dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 41.049,- Kč k rukám advokáta JUDr. Alexandra Netta.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce a) se podanou žalobou domáhá určení, že má za dlužníkem: Advokátní kancelář Veverka & Partneři, s.r.o. v likvidaci, IČO: 28241096, se sídlem v Praze 2, Londýnská 730/59, pohledávku ve výši 5,108.630,14 Kč přihlášenou do insolvenčního řízení vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. MSPH 90 INS 6781/2010 přihláškou pohledávky P 3.

Žalobce b) se podanou žalobou původně projednávanou pod sp. zn. 190 ICm 1977/2013 domáhá určení, že má za stejným dlužníkem pohledávku ve výši 13,382.966,- Kč přihlášenou do téhož insolvenčního řízení přihláškou pohledávky P 14.

Žalobce c) se podanou žalobou původně projednávanou pod sp. zn. 190 ICm 1978/2013 domáhá určení, že má za stejným dlužníkem pohledávku ve výši 15,125.864,- Kč přihlášenou do téhož insolvenčního řízení přihláškou pohledávky P 15.

Řízení o uvedených třech žalobách byla spojena ke společnému projednání a rozhodnutí usnesením ze dne 11. 6. 2014, č. j. 190 ICm 1800/2013-26 (sp. zn. 190 ICm 1977/2013, 190 ICm 1978/2013, MSPH 90 INS 6781/2010).

Popěrné úkony žalovaného, jimiž popřel uvedené tři pohledávky žalobců, mají stejné účinky, jako kdyby pohledávky popřel insolvenční správce a uplatní se na ně ustanovení insolvenčního zákona ve znění účinném do 30. 3. 2011 (viz usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 9. 2012, č. d. 29 NSCR 51/2012-B-99). Uvedené popěrné úkony žalovaného byly insolvenčnímu soudu doručeny dne 21. 6. 2011 a byly zveřejněny v ins. rejstříku pod č. d. B-58, B-59 a B-60. (Zvláštní přezkumné jednání, na němž byly přezkoumány pohledávky žalobců, se konalo dne 28. 6. 2011, protokol o jednání č. d. B-55)

Žalobcům bylo doručeno vyrozumění o možnosti podat žalobu, jíž se zahajuje incidenční spor o určení pravosti pohledávky, dne 3. 5. 2013, respektive 20. 5. 2013 a žaloby byly podány dne 20. 5. 2013, respektive 31. 5. 2013, tedy včas v 15denní lhůtě (§ 198 odst. 1 ins. zák.).

Žalobce a) svou žalobu odůvodnil zejména tím, že dne 9. 3. 2009 uzavřel s dlužníkem smlouvu o úschově č. 62121251/2009, podle níž poukázal na úschovný účet dlužníka

(č. ú. 1002629798/2700) částku 5,000.000,- Kč za účelem uvolnění prostředků ve prospěch třetí osoby jako budoucího prodávajícího pozemku č. parc. 850/1, kat. území Běchovice, obec Praha. V prosinci 2009 bylo zřejmé, že k prodeji pozemku (uzavření kupní smlouvy) nedojde a žalobci a) vznikl nárok na vrácení poskytnutých peněz. Dlužník však sdělil, že peníze již dne 18. 3. 2009 poukázal jiné třetí osobě (Josefu Sosnovi), která uvedenou částku vydala zpět do majetkové podstaty dlužníka na základě soudního řízení vedeného insolvenčním správcem. Kromě jistiny žalobce a) požaduje též úroky z prodlení za dobu od 20. 4. 2010 do dne prohlášení konkursu na majetek dlužníka (28. 7. 2010).

Žalobce b) svou žalobu odůvodnil zejména tím, že dne 15. 1. 2010 uzavřel s dlužníkem smlouvu o úschově č. U6212262/2009, podle níž poukázal na úschovný účet dlužníka (č. ú. 1002490052/2700) ve dvou platbách částku 13,382.966,- Kč za účelem uvolnění prostředků ve prospěch Ředitelství silnic a dálnic ČR ve lhůtě do 31. 3. 2010 (za účelem plnění nájemného z budoucí smlouvy o úplatném užívání pozemku za účelem výstavby a provozování čerpací stanice PHM na levostranné dálniční odpočívce Křenovice, 249,1 km dálnice D1). V červnu 2010 dlužník žalobci b) sdělil, že se peníze na účtu již nenacházejí.

Žalobce c) svou žalobu odůvodnil zejména tím, že dne 15. 1. 2010 uzavřel s dlužníkem smlouvu o úschově č. U6212261/2009, podle níž poukázal na úschovný účet dlužníka (č. ú. 1002490052/2700) ve třech platbách částku 15,125.864,- Kč za účelem uvolnění prostředků ve prospěch Ředitelství silnic a dálnic ČR ve lhůtě do 31. 3. 2010 (za účelem plnění nájemného z budoucí smlouvy o úplatném užívání pozemku za účelem výstavby a provozování čerpací stanice PHM na pravostranné dálniční odpočívce Křenovice, 249,1 km dálnice D1). V červnu 2010 dlužník žalobci b) sdělil, že se peníze na účtu již nenacházejí.

Žalovaný navrhl žaloby zamítnout. V popěrných úkonech vznesl řadu námitek proti platnosti uzavřených smluv a proti důvodnosti přihlášených pohledávek, které lze stručně shrnout následovně:

- podpis osoby jednající za dlužníka na smlouvách o úschově není pravý, smlouvy nemohly být podle znaleckého posudku z oboru grafologie podepsány jednateli dlužníka (Mgr. Koutný nebo Mgr. Cír); z uvedeného důvodu jsou smlouvy absolutně neplatné, protože nebyly uzavřeny písemně,
- byly předloženy pouze kopie smluv o úschově,
- nebylo prokázáno, že by žalobci dlužníku plnili (zaslali částky do úschovy),
- nebyly splněny smluvní podmínky pro uvolnění (vrácení) složených částek žalobcům,
- přihlášky nebyly podány včas a oprávněnou osobou (zástupci dlužníků doložili procesní plné moci později, nikoliv spolu s podáním přihlášky),
- žalobci již mohli získat uvedené částky z titulu pojistného plnění a stejného plnění se domáhají podruhé různými soudními žalobami,
- žalobci nemohou měnit po uplynutí přihlašovací lhůty důvod uplatněné přihlášky a požadovat uvedené částky z případného bezdůvodného obohacení dlužníka.

Žalovaný dále u přípravného jednání formulovat další důvod, pro nějž mají být všechny tři smlouvy o úschově (absolutně) neplatné. Smlouvy o úschově mají být předstíraným (simulovaným) právním úkonem a pravým důvodem složení peněz je zastřené plnění ve prospěch Ředitelství silnic a dálnic ČR, popřípadě jiných třetích osob.

Žalovaný svou argumentaci dále obšírně rozvedl včetně údajů o personálním propojení zúčastněných osob s tím, že je potřeba vyšetřit pozadí uzavíraných smluv. Dlužník činil na účet Ředitelství silnic a dálnic ČR (dále jen „ŘSD“) veškeré úkony v rámci výběrového řízení na nejlepší nabídku uzavření nájemní smlouvy (ohledně užívání shora zmíněné čerpací stanice). Nemohl tak vzniknout vztah mezi žalobci b) a c) a dlužníkem, ale vznikl přímý vztah mezi těmito žalobci a ŘSD. Uvedené částky tak představovaly zálohu na sjednané nájemné a dlužníkem označený účet je pouze platebním místem. Nájemní smlouvy uzavřeny byly a žalobci b) a c) nemají nárok na vrácení uvedených částek („neměli aktivní legitimaci k podání přihlášek do insolvenčního řízení“), navíc jejich nárok vůči ŘSD mohl zaniknout započtením, neboť žalobci nesložili včas kauci jako vítězové výběrového řízení a ŘSD z toho důvodu mělo nárok na uhrazení smluvních pokut. Ohledně nároku žalobce a) žalovaná tvrdil, že žalobce měl uzavřít kupní smlouvu s další kupujícím Awen, a.s., a prodávajícím Vladimírem Melingerem. Smlouva o budoucí smlouvě kupní je absolutně neplatná, neboť za společnost Awen, a.s., nejednali statutární orgány způsobem podle obchodního rejstříku a jednalo se spíše o smlouvu o správě svěřených prostředků.

Žalovaný ke svým tvrzením navrhl výslechy svědků Mgr. Součka, Mgr. Koutného, Mgr. Círa a JUDr. Veverky (osoby jednající za dlužníka); Radomíra Vybírala, který jednal jménem žalobce c); JUDr. Alexandra Netta, zástupce žalobců b) a c); dále osob jednajících za ŘSD, a to Blanky Stehlíkové, Ing. Jiřího Švorce a Ivo Haly a též paní Vybíralové. Dále navrhl číst uzavřené nájemní smlouvy mezi žalobci b) a c) a ŘSD. Ohledně žalobce a) žalovaný navrhl k důkazu smlouvu o smlouvě budoucí kupní včetně dodatků, smlouvy o sdružení mezi společnostmi žalobce a), Awen, a.s. a Barello a dále výslechy svědků Mgr. Koutného, Mgr. Součka, JUDr. Veverky jako osob jednajících za dlužníka a pana Neužila a Mellingera, kteří rovněž při sjednávaní smluv působili. V neposlední řádě žalovaný navrhoval připojit trestní spis, neboť celá realitní transakce je předmětem vyšetřování orgánů činných v trestním řízení.

Jednotlivá skutková zjištění má soud za prokázaná z následujících důkazů:

Ohledně nároku žalobce a):

Žalobce a) podal *přihlášku pohledávky P 3* dne 12. 7. 2010 (doplnění přihlášky č. d. P 3-2 ze dne 4. 8. 2010). Podle *smlouvy o správě svěřených prostředků č. 62121251/2009* ze dne 9. 3. 2009 žalobce a) jako složitel svěřil dlužníku částku 5,000.000,- Kč převodem na účet č. 1002629798/2700; částka měla být dlužníkem převedena na účet č. 46630200/2700 do 15 pracovní dnů od doručení originálu kupní smlouvy s vkladovou doložkou (vklad spoluvlastnického podílu ½ žalobce a/ k pozemku parc. 850/1 v kat. území Běchovice). Smlouva byla uzavřena na dobu určitou po dobu 18 měsíců od dne připsání částky na účet dlužníka.

Z *výpisu z transakční historie UniCredit bank ze dne 18. 3. 2009* je prokázáno, že tento den byla uvedená částka 5,000.000,- Kč na sjednaný účet dlužníka složena, přičemž z *výpisu z účtu ČSOB* (č. l. 53) plyne, že uvedenou částku složil žalobce a).

Žalobce a) *přípisem ze dne 25. 3. 2010* vyzval dlužníka k vrácení uvedené částky nejpozději do 29. 3. 2010, neboť k uskutečnění koupě nedojde. Dlužník *přípisem ze dne 1. 4. 2010* sdělil,

že peníze byly z účtu advokátní úschovy poukázány na účet třetí osoby a věc je prověřována, neboť ji měl na starosti Mgr. Souček, t. č. ve věznici.

Žalobce a) podal dne 19. 5. 2010 k Městskému soudu v Praze žalobu o zaplacení 5,000.000,- Kč s příslušenstvím, *sp. zn. 6 Cm 75/2010*, a to vůči dlužníku, Mgr. Koutnému, Mgr. Církovi a Josefu Sosnovi z titulu nevrácení uvedených peněžních prostředků (Josef Sosna je osoba, na níž byla částka 5,000.000,- Kč z účtu dlužníka převedena).

Z úřední činnosti je soudu dále známo, že v řízení probíhajícím před Okresním soudem v Českých Budějovicích pod sp. zn. 25 C 210/2010 se insolvenční správce dlužníka na Josefu Sosnovi domohl vydání (vrácení) částky 5,000.000,- Kč zpět do majetkové podstaty, neboť šlo o bezdůvodné obohacení této osoby.

Žalobce a) podal dne 21. 12. 2012 (tedy po prohlášení konkursu na majetek dlužníka) k Městskému soudu v Praze žalobu o zaplacení 5,000.000,- Kč s příslušenstvím, *sp. zn. 15 Cm 111/2012*, a to vůči insolvenčnímu správci dlužníka. Z úřední činnosti je soudu známo, že řízení bylo zastaveno, neboť bylo zahájeno v rozporu s insolvenčním zákonem (uvedené pohledávky se žalobce a/ může domáhat jen přihláškou pohledávky v rámci probíhajícího insolvenčního řízení, nejedná se o pohledávku za majetkovou podstatou).

Ohledně nároku žalobce b):

Žalobce b) podal *přihlášku pohledávky P 14* dne 19. 8. 2010. Podle *smlouvy o advokátní úschově č. U6212262/2009 ze dne 15. 1. 2010* žalobce b) jako složitel svěřil dlužníku částku 13,382.966,- Kč převodem na účet č. 1002490052/2700; částka měla být dlužníkem převedena v závislosti na předložení originálu smlouvy o úplatném užívání pozemku za účelem výstavby a provozování čerpací stanice PHM na levostranné dálniční odpočívce Křenovice, 249,1 km dálnice D1 nejpozději do 31. 3. 2010.

Z *výpisu z účtu žalobce b)* je prokázáno, že dne 3. 11. 2009 byla na sjednaný účet dlužníka složena částka 2,000.000,- Kč a dne 18. 1. 2010 částka 11,382.966,- Kč.

Dlužník *přípisem ze dne 11. 11. 2009* sdělil žalobci b), že ve výběrovém řízení zvítězil a že bude vyzván k jednání o uzavření nájemní smlouvy, avšak přípisem *ze dne 29. 6. 2010* potvrdil, že peníze byly přijaty na účet dlužníka, nicméně Mgr. Souček je připsal na účet třetí osob a věc je vyšetřována orgány činnými v trestním řízení.

Žalobce b) podal k Městskému soudu v Praze návrh na vydání elektronického platebního rozkazu o zaplacení 13,382.966,- Kč, *sp. zn. 46 Cm 61/2011*, a to vůči dlužníku, Mgr. Koutnému, Mgr. Církovi. Mgr. Součkovi, JUDr. Veverkovi, za účasti vedlejších účastníků ŘSD a Generali Pojišťovna a.s. z titulu nevrácení uvedených peněžních prostředků. Z úřední činnosti je soudu známo, že řízení neskončilo vyhověním žalobě.

Ohledně nároku žalobce c):

Žalobce b) podal *přihlášku pohledávky P 15* dne 19. 8. 2010. Podle *smlouvy o advokátní úschově č. U6212261/2009 ze dne 15. 1. 2010* žalobce b) jako složitel svěřil dlužníku částku 15,125.864,- Kč převodem na účet č. 1002490052/2700; částka měla být dlužníkem převedena v závislosti na předložení originálu smlouvy o úplatném užívání pozemku za účelem výstavby a provozování čerpací stanice PHM na pravostranné dálniční odpočívce Křenovice, 249,1 km dálnice D1 nejpozději do 31. 3. 2010.

Z *výpisu z účtu žalobce b)* je prokázáno, že dne 3. 11. 2009 byla na sjednaný účet dlužníka složena částka 2,000.000,- Kč, dne 15. 1. 2010 částka 10,000.000,- Kč a dne 18. 1. 2010 částka 3,125.864,- Kč.

Dlužník *přípisem ze dne 14. 1. 2010* sdělil žalobci c), že ve výběrovém řízení zvítězil a že bude vyzván k jednání o uzavření nájemní smlouvy, avšak přípisem *ze dne 29. 6. 2010* potvrdil, že peníze byly přijaty na účet dlužníka, nicméně Mgr. Souček je připsal na účet třetí osob a věc je vyšetřována orgány činnými v trestním řízení.

Žalobce c) podal dne 9. 5. 2011 k Městskému soudu v Praze žalobu o zaplacení 15,125.864,- Kč, a to vůči dlužníku, Mgr. Koutnému, Mgr. Církovi. Mgr. Součkovi, JUDr. Veverkovi, za účasti vedlejších účastníků ŘSD a Generali Pojišťovna a.s. z titulu nevrácení uvedených peněžních prostředků. Z úřední činnosti je soudu známo, že řízení bylo na základě věcné příslušnosti postoupeno k Obvodnímu soudu pro Prahu 2 a dále z důvodu místní příslušnosti k Obvodnímu soudu pro Prahu 5 a není skončeno.

Žalovaný napadl pravost podpisu osob jednajících za dlužníka u všech tří smluv žalobců. Je sice pravda, že dlužník uvedené peněžní prostředky na svůj účet přijal, potvrdil jejich přijetí a jednal se žalobci v duchu uzavřených smluv (viz přípisy dlužníka ze dne 14. 1. 2010, 1. 4. 2010), posléze však začal zpochybňovat právní důvod přijetí peněz (viz přípis dlužníka ze dne 29. 6. 2010). Vzhledem k tomu, že smlouvy jsou soukromými listinami, a byla zpochybněna pravost takového důkazního prostředku, byli žalobci vyzváni k předložení originálů smluv, což žalobci neučinili (o důsledku z toho vyplývajícím viz níže v právním hodnocení).

Ostatními důkazy nebyly prokázány žádné skutečnosti důležité pro rozhodnutí věci. Dalšími důkazy řízení doplňováno nebylo, neboť skutkový stav je prokázán s dostatečnou mírou jistoty v rozsahu potřebném pro rozhodnutí. Zejména soud s ohledem na svůj právní názor neprováděl rozsáhlé dokazování navržené žalovaným k otázce simulace právních úkonů.

<u>Po právní stránce</u> soud věc posoudil následovně:

Podle § 198 odst. 1 ins. zák. věřitelé nevykonatelné pohledávky, která byla popřena insolvenčním správcem, mohou uplatnit své právo žalobou na určení u insolvenčního soudu do 30 dnů od přezkumného jednání; tato lhůta však neskončí dříve než uplynutím 15 dnů od doručení vyrozumění podle § 197 odst. 2 ins. zák.. Žalobu podávají vždy proti insolvenčnímu

správci. Nedojde-li žaloba ve stanovené lhůtě insolvenčnímu soudu, k pohledávce popřené co do pravosti se nepřihlíží; pohledávka popřená co do výše nebo pořadí je v takovém případě zjištěna ve výši nebo pořadí uvedeném při jejím popření.

Podle § 198 odst. 2 ins. zák. může žalobce v žalobě podle § 198 odst. 1 ins. zák., uplatnit jako důvod vzniku popřené pohledávky pouze skutečnosti, které jako důvod vzniku této pohledávky uplatnil nejpozději do skončení přezkumného jednání.

Jak již bylo shora vysvětleno, na popěrné úkony žalovaného je třeba hledět, jako kdyby pohledávky žalobců popřel insolvenční správce, a příslušené žaloby, kterými byly zahájeny incidenční spory, byly podány včas.

K procesní námitce žalovaného, že přihlášky nebyly podány včas a oprávněnou osobou (zástupci dlužníků doložili procesní plné moci později, nikoliv spolu s podáním přihlášky), soud stručně podotýká, že každý, kdo v řízení vystupuje jako zástupce účastníka, musí své oprávnění doložit již při prvním úkonu ve věci (§ 32 odst. 1 o. s. ř., § 7 ins. zák.), avšak nedostatek průkazu plné moci je odstranitelným nedostatkem podmínek řízení, který lze napravit (což se v daném věci rovněž stalo a žalobci jsou v insolvenčním řízení řádně zastoupeni).

K další procesní námitce, že žalobci nemohou měnit po uplynutí přihlašovací lhůty důvod uplatněné přihlášky a požadovat uvedené částky z případného bezdůvodného obohacení dlužníka (zatímco původně požadovali plnění z uzavřené smlouvy) soud podotýká, že právní hodnocení uplatněných skutkových tvrzení přísluší výlučně soudu.

V přihlášce pohledávky je věřitel povinen vylíčit skutek, na němž se jeho pohledávky zakládá, tedy dostatečně určitě uvést všechny skutkové okolnosti, které jsou důležité pro posouzení, zda je pohledávka věřitele po právu (§ 174 odst. 2 ins. zák.). Proti tomu věřitel není povinen v přihlášce tyto skutečnosti právně posuzovat, tedy uvádět právní titul pohledávky. Pokud věřitel přesto právní titul své pohledávky uvede, není soud jeho právním hodnocením vázán. Jestliže lze na základě týchž skutkových tvrzení dovodit, že se nejedná o plnění ze smlouvy, nýbrž o bezdůvodné obohacení, nejedná se o jinou pohledávku.

K další námitce, že žalobci uplatňují plnění duplicitně mimo rámec insolvenčního řízení, lze stručně podotknout, že po zahájení insolvenčního řízení se mohou žalobci hojit na dlužníku pouze přihláškou pohledávky (civilní řízení na základě žalob podaných vůči dlužníku z téhož titulu po zahájení insolvenčního řízení je nutno podle § 109 odst. 1 písm. a/, § 141a ins. zák. zastavit, řízení zahájená dříve jsou prohlášením konkursu na majetek dlužníka podle § 263 odst. 1 ins. zák. přerušená). Pokusy uspokojit se na dlužníku jinak než přihláškou pohledvky v rámci insolvenčního řízení jsou nepřípustné (§ 165 odst. 3 ins. zák.).

Pokud se žalobci domáhají souvisejícího plnění též na osobách jednajících za dlužníka (Mgr. Souček, Mgr. Koutný, Mgr. Cír, JUDr. Veverka) z titulu jejich odpovědnosti za škodu nebo by žalobci přijali pojistné plnění kvůli vzniklé škodě (Generali pojišťovna, a.s.), není to důvodem pro popření jejich pohledávek vůči dlužníku, ale je třeba v případě uspokojení žalobců ze strany těchto osob v dalším průběhu insolvenčního řízení zvážit, zda jejich pohledávky vůči dlužníku nezanikly a zda není na místě účast žalobců v insolvenčním řízení postupem podle § 186 odst. 1 ins. zák. ukončit, nebudou-li přihlášky pohledávek v rozsahu uspokojení vzaty zpět. Proti tomu situace, kdy dlužník v případě žalobce a) peníze

z úschovného účtu zaslal bez právního důvodu třetí osobě a tato osoba je následně jako své bezdůvodné obohacení vydala zpět do majetkové podstaty, značí jen tolik, že uvedené prostředky insolvenční správce zajistil (právní vztah mezi žalobcem a/ a dlužníkem je samostatný a odlišný od právního vztahu mezi dlužníkem a třetí osobou Josefem Sosnou).

Nedůvodná je rovněž námitka žalovaného, že žalobci neprokázali plnění ze smlouvy (zaslání částek do úschovy), neboť provedeným dokazováním (výpisy z účtu) bylo prokázáno, že jednotliví žalobci sjednané peněžní prostředky na účet dlužníka poukázali.

Ohledně právního posouzení uzavřených smluv je zřejmé, že se jednalo o smlouvy o správě cizího majetku (nikoliv o smluvní typ smlouvy o úschově), tedy inominátní smlouvy podle § 51 obč. zák., ve znění do 31. 12. 2013. Práva a povinnosti dlužníka – advokáta se řídí § 56 a § 56a zák. o advokacii a obsahovým vymezením smluv. Standardní judikatura konstantně dovozuje, že (na rozdíl od třístranné tzv. svěřenecké smlouvy) se správa cizího majetku uskutečňuje na základě dvoustranné smlouvy s klientem (se žalobci). Přijme-li advokát do "úschovy" peníze klienta, tedy spravuje-li jeho majetek, nestává se tím dlužníkem osoby, které má podle ujednání s klientem peníze vydat; tato osoba totiž není účastníkem právního vztahu advokáta a jeho klienta. Důsledkem toho, že smlouva o "úschově" peněz zakládá právní vztah pouze mezi advokátem a jeho klientem, který finanční prostředky na zvláštní účet advokáta ukládá, je, že složením peněz, které mají být podle uvedené smlouvy (při splnění určitých podmínek) vyplaceny třetí osobě, se dlužník nezbavuje svého závazku vůči věřiteli, např. závazku zaplatit kupní cenu (viz např. *rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 3. 2012, sp. zn. 33 Cdo 4053/2010*).

Irelevantní jsou proto úvahy, jaký je „pravý účel“ skládaných peněz, jaká ujednání žalobci měli s jinými třetími osobami apod., neboť ze skutkových tvrzení je zřejmé, že právním titulem přihlášených pohledávek jsou toliko dvoustranná ujednání mezi žalobci a dlužníkem o složení peněz do „úschovy“ na zvláštní účet advokáta a o způsobu jejich další správy (příkaz dlužníku vyplatit peníze určené třetí osoby při splnění sjednaných podmínek). Nebyl-li takový příkaz dán a zanikla-li smlouva uplynutím sjednané doby, je dlužník povinen svěřené hodnoty vrátit, neboť se staly jeho bezdůvodným obohacením z právního důvodu, který odpadl (§ 451 odst. 2 obč. zák., ve znění do 31. 12. 2013). Z povahy věci je ale jasné, že svěřené peníze musí advokát vrátit kdykoliv na výzvu dokonce i za trvání smlouvy, neboť výzvou k vrácení peněz klient staví najisto, že příkaz k další správě peněz udělovat nebude a ekonomický účel dalšího trvání smlouvy tak odpadá.

Žalovaný však namítal absolutní neplatnost smluv též z toho důvodu, že podpisy osob jednajících za dlužníka na smlouvách nejsou pravé (zpochybňoval věrohodnost předložených smluv). Vzhledem k tomu, že žalobci nebyli schopni předložit originály těchto soukromých listin (a podle korespondence mezi žalobci a dlužníkem čtené k důkazu nemá originály ani dlužník, který je tak nemohl předat insolvenčnímu správci), nelze ověřit pravost podpisu ani skutečnost, kdo jménem dlužníka při uzavírání smluv jednal. Uvedené musí mít za následek, že žalobci neprokázali tvrzení o uzavření smlouvy, což však neznamená, že jejich plnění na účet dlužníka nemůže být posouzeno od počátku jako bezdůvodného obohacení dlužníka bez právního důvodu, popřípadě z neplatného právního úkonu (§ 451 odst. 2 obč. zák., ve znění do 31. 12. 2013). I v takovém případě je totiž jasné, že prostředky, které byly dlužníku poukázány bez smluvního ujednání a které tvoří jeho bezdůvodné obohacení, musí být žalobcům vráceny (musí být vydáno bezdůvodné obohacení), a to bez ohledu na to, jak

dlužník s prostředky dále nakládal (že pravděpodobně osoba jednající za dlužníka zneužila své dispoziční právo k „úschovným“ účtům).

Je tedy zřejmé, že i kdyby smlouvy o „úschově“ dlužníka nezavazovaly, popřípadě by byly absolutně neplatné, bylo v řízení prokázáno, že žalobci na účet dlužníka složili tvrzené částky a dlužníku vznikla povinnost tyto částky vydat zpět, a to z titulu bezdůvodného obohacení (včetně požadovaného příslušenství u pohledávky žalobce a/ kvůli prodlení dlužníka, neboť nebylo plněno na výzvu věřitele).

Ve světle řečeného je pak právně bezcenná i námitka žalovaného o absolutní neplatnosti uzavřených smluv z důvodu jejich simulace. Pokud by měly být smlouvy absolutně neplatné z tohoto důvodu, musel by žalovaný tvrdit, jaký právní úkon měl být jednáním dlužníka a žalobců zastřen (disimulován podle § 41a odst. 2 obč. zák., ve znění do 31. 12. 2013). Takto byl žalovaný poučen o své povinnosti tvrzení podle § 118a odst. 1 o. s. ř. u přípravného jednání dne 9. 10. 2014. Žalovaný uvedenou povinnost tvrzení nesplnil (netvrdil konkrétně, jaký právní úkon měl být jednáním dlužníka a žalobců zastřen), poněvadž se omezil na toliko obecný popis výběrového řízení vyhlášeného ŘSD (žalobci b/ a c/), uzavírání kupní smlouvy (žalobce a/) a personálního propojení zúčastněných osob, což považoval za podezřelé a což v podstatě požadoval prošetřit (viz seznam svědků, které žalovaný navrhoval vyslechnout k obecným okolnostem uzavření smluv, k tomu jaký byl „skutečný důvod uzavření“ smluv apod.). K tomu je třeba uvést, že takový inkviziční (vyšetřovací) způsob je civilnímu nalézacímu spornému řízení neznámý a že pokud by soud na uvedené široké dokazování přistoupil, nahrazoval by tím povinnost tvrzení žalovaného. Skutková tvrzení, která žalovaný považuje za důležitá a kterými chce zpochybnit celé pozadí prováděných obchodních jednání, totiž žalovaný nezná natolik určitě, aby je mohl přednést, protože taková tvrzení by mohla z jeho úhlu pohledu případně vyplynout právě až z provedeného dokazování. Je jasné, že civilní řízení je vymezeno předmětem žaloby a nemůže nahrazovat řízení trestní (zejména nemá primárně sloužit k zajišťování důkazů pro případné trestní stíhání). Soud tak uzavírá, že na právní kvalifikaci a důvodnosti nároků žalobců z titulu nároku na vydání bezdůvodného obohacení se tak ničeho nemění.

Na základě všeho doposud uvedeného tak soud důvodně podaným žalobám vyhověl.

Výrok o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi žalobcem a) a žalovaným je odůvodněn § 142 odst. 1 o. s. ř. a § 163 ins. zák. Žalobce a) byl ve věci zcela úspěšný a náleží mu plná náhrada účelně vynaložených nákladů řízení.

Žalobci a) vznikly následující účelně vynaložené náklady řízení:
- zaplacený soudní poplatek ve výši 5.000,- Kč,
- odměna advokáta ve výši 7 x 3.100,- Kč za dva úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení; podání žaloby; účast u přípravného jednání dne 9. 10. 2014; vyjádření č. l. 95-96; účast u jednání dne 12. 3. 2015; podání č. l. 109-110; účast u jednání dne 14. 5. 2015) podle § 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. c) adv. tarifu,
- paušální náhrada nákladů řízení ve výši 7 x 300,- Kč podle § 13 odst. 3 adv. tarifu,
- náhrada za daň z přidané hodnoty z uvedených položek (§ 137 odst. 3 písm. a/ o. s. ř.) ve výši 4.998,- Kč

celkem 33.798,- Kč

Výrok o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi žalobci b) a c) na jedné straně a žalovaným na straně druhé je odůvodněn § 142 odst. 1 o. s. ř. a § 163 ins. zák. Žalobci byli ve věci zcela úspěšní a náleží jim plná náhrada účelně vynaložených nákladů řízení, kterou jsou oprávněni přijmout společně a nerozdílně s ohledem na společné zastupování

Žalobcům vznikly následující účelně vynaložené náklady řízení:
- zaplacený soudní poplatek ve výši 2 x 5.000,- Kč,
- odměna advokáta ve výši 4 x 3.100,- Kč za dva úkony právní služby původně samostatné (příprava a převzetí věci; podání žalob) podle § 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. c) adv. tarifu,
- odměna advokáta zvýšená o 20 % podle § 12 odst. 4 adv. tarifu ve výši 3 x 3.720,- Kč za dva úkony společné právní služby (účast u přípravného jednání dne 9. 10. 2014; účast u jednání dne 12. 3. 2015; účast u jednání dne 14. 5. 2015) podle § 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. c) adv. tarifu,
- paušální náhrada nákladů řízení ve výši 7 x 300,- Kč podle § 13 odst. 3 adv. tarifu,
- náhrada za daň z přidané hodnoty z uvedených položek (§ 137 odst. 3 písm. a/ o. s. ř.) ve výši 5.389,- Kč

celkem 41.049,- Kč.

Lhůta k plnění a místo plnění byly určeny vždy v souladu s § 149 odst. 1, § 160 odst. 1 o. s. ř. a § 163 ins. zák.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **je možno** podat odvolání do 15 dnů od doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Rozsudek se považuje za doručený zveřejněním v insolvenčním rejstříku; stejnopis rozsudku se doručuje zvlášť účastníkům řízení. Lhůta k podání odvolání začíná běžet ode dne doručení stejnopisu rozsudku.

Nebude-li povinnost stanovená tímto rozsudkem splněna dobrovolně, může oprávněný přistoupit k nucenému vymožení povinnosti v rámci exekuce nebo soudního výkonu rozhodnutí.

V Praze dne 14. května 2015

Mgr. Hynek Zoubek, v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Janotová